

Titel: Udrag fra Begrebet Angst

Citation: "Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K4", i *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K4*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Finn Hauberg Mortensen, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2002 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-ba-kom-shoot-ba-974.pdf> (tilgået 20. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K4

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

◀ **Ironie ... Eftersnakkerne ... verdenshistoriske Oversigt ... om Begreberne** : sigter formentlig til H.L. Martensens afhandling »Betragtninger over *Ideen af Faust*. Med Hensyn paa *Lenaus Faust*« i *Perseus* nr. 1 (319,17), s. 90-164. Her giver Martensen en kort historisk oversigt over grundmomenterne i den apokalyptiske, absolutte poesis udvikling »igjennem forskellige Former, der ere betingede af de store verdenshistoriske Epoker«, s. 98ff. Undervejs kritiserer han Goethes *Faust* for at høre hjemme i den panteistiske verdensforståelse, hvorfor Mefistofeles (Djævelen (432,4)) er reduceret til kun at være »Ironiens Repræsentant«, ligesom den »tragiske Ironie, hvilken Fausts Bestræbelse bliver underkastet« kun bliver til »den fine Verdensforstands bidende Spot«, s. 122. Og under gennemgangen af N. Lenaus digt *Faust* (1836) taler Martensen om, hvorledes Faust i Mefistofeles' selskab »Dag for Dag gjør Fremskridt i Ironien« og høster »idetmindste den Fordeel deraf, at han ikke bliver nogen Philister«; og Martensen roser Lenau for, »at han har givet os en Situation, hvor Faust optræder som poetisk Satiriker. Thi Satiren – her tales nemlig ikke om den dybere Ironie, der bærer det Eviges Kjerne i sig, som der jo ogsaa gives en i Sandhed guddommelig Ironie over Verdens Daarskab og Forfængelighed – Satiren blot som saadan, har unægtelig sin Ret, men kun Negativitetens, og bærer ganske det mephistopheliske Præg«, s. 138.

I trykt udgave: Bind 4 side 435 linje 28